

Innhold

Forord	5
1 Innledning og videre fremstilling	23
2 Prøvetid	25
2.1 Innledning	25
2.2 Nærmere om arbeidsmiljøloven § 15-6	25
2.3 Inngåelse av avtale om prøvetid	27
2.4 Prøvetidens lengde og beregning	28
2.5 Oppsigelse i prøvetiden	34
2.5.1 Bevisbyrde	39
2.5.2 Praktiske råd og tips	40
2.5.3 Sjekkliste	40
3 Manglende arbeidsytelse	42
3.1 Innledning	42
3.2 Manglende arbeidsytelse – momentene fra rettspraksis	45
3.2.1 Innledning	45
3.2.2 Domstolens prøving av saken, bevisbyrden og tidsnære bevis	45
3.2.3 Terskelen for oppsigelse, sviktens karakter, subjektive forhold og negativ opptreden	46
3.2.4 Stillingens karakter, opplæring, tilrettelegging og sikkerhet	48
3.2.5 Forhold på bedriftens side: økonomi, størrelse og tilbakemeldinger	49
3.2.6 Saksbehandlingen	50
3.2.7 Alder, ansiennitet og sosiale forhold	51
3.2.8 Omplaseringsplikt ved manglende arbeidsytelse?	51
3.2.9 Rett til å stå i stilling pga. søksmål pga. manglende arbeidsytelse	53
3.2.10 Praktiske råd og tips	54
3.2.11 Sjekkliste	54
4 Lojalitetsplikten i arbeidsforhold	56
4.1 Innledning	56
4.2 Bakgrunn: Den kontraktsrettslige lojalitetsplikt	57
4.3 Den historiske utviklingen av lojalitetsprinsippet i juridisk teori	58
4.3.1 Paal Berg, 1930: Arbeidstakers troskapsplikt: redelighet og god tro	58

4.3.2	Kristen Andersen, 1967: Den faglige holdningen på det etiske plan	59
4.3.3	Henning Jakhelln, 1993: Lojalitetsplikt betyr å opptre på tilbørlig måte, og den har grenser	59
4.3.4	Tore Lunde, 2001: Illojalitetsstempelet reserveres for de grove tilfeller	60
4.3.5	Jan Tormod Dege, 2009: Arbeidstaker må ikke skade arbeidsgivers interesser	61
4.3.6	Jan Fougner, 2019: Aktivt bidra til at virksomheten når sine mål	61
4.3.7	NHO Service og Handel (NHO) og Norsk Arbeidsmandsforbund (LO) i 2019: Å påvirke selskapet i positiv retning og rette seg etter de beslutninger som er tatt	62
4.3.8	Kommentar til juridisk teori	62
4.4	Når foreligger en lojalitetsplikt?	63
4.5	Innholdet i lojalitetsplikten	63
4.5.1	Dagligtale	63
4.5.2	Lovbestemmelser	64
4.5.3	Forarbeider	66
4.5.4	Rettspraksis	67
4.6	Gjennomgang av rettskildene – en oppsummering	68
4.7	Eksempler på illojale handlinger	69
4.7.1	Konkurrerende handlinger mot arbeidsgiver	69
4.7.2	Motarbeidelse av arbeidsgivers mål og renommé	71
4.7.3	Motarbeidelse av arbeidsgivers styringsrett	72
4.7.4	Brudd på ordre, instruks, advarsler, retningslinjer og rutiner	72
4.7.5	Misbruk av arbeidsgivers tillit	73
4.7.6	Motarbeidelse av eller negativ påvirkning på arbeidsplassens arbeidsmiljø	73
4.7.7	Brudd på taushetsplikten	73
4.7.8	Manglende informasjon til arbeidsgiver	74
4.7.9	Straffbare handlinger	74
4.7.10	Oppsummering av eksempler på illojalitet	74
4.8	Eksempler på hva som ikke regnes som illojale handlinger	74
4.8.1	Overgang til annen arbeidsgiver, herunder til konkurrent	75
4.8.2	Bruk av ytringsfriheten	76
4.8.3	Mindre alvorlige instruksbrudd mv.	77
4.8.4	Varsling	78
4.8.5	Mangler i arbeidsgivers saksbehandling og oppfølging	78
4.8.6	Mindre brudd på arbeidsavtalen og arbeidsgivers manglende oppfølging	79
4.8.7	Oppsummering av hva som faller utenfor lojalitetsplikten	80
4.9	Eksempler på hva som er illojalitet, og hva som faller utenfor	80
4.10	Overordnet blick på rettspraksis	82

4.11	Praktiske råd og tips	83
4.12	Sjekkliste	84
5	Bevisbyrde og saksbehandling	85
5.1	Innledning	85
5.2	Innhenting av opplysninger, undersøkelser og granskninger	85
5.3	E-postinnsyn og annen datainnhenting	86
5.3.1	E-post og dataforskriften fra 2018	86
5.3.2	Når kan arbeidsgiver gå til innsyn i arbeidstakers e-post og andre data?	86
5.3.3	Varsler	86
5.3.4	Saksbehandlingen ved e-post- og annen datainnhenting ...	87
5.3.5	Praktiske råd og tips	87
5.3.6	Sjekkliste	87
6	Avgjørelser om manglende arbeidsytelse der arbeidsgiver i det vesentlige vant frem	89
6.1	Innledning	89
6.2	Sunnmøre tingrett 2020-10-21 (20-022908TVI-SUMO) – Elektriker med mye fravær og svak arbeidsutførelse	89
6.3	Øvre Romerike tingrett 2020-10-14 (20-003537TVI-OVRO) – Servitør kom ofte for sent på arbeid	90
6.4	Hålogaland lagmannsrett 2018-02-27 (LH-2017-144542) – Teknisk leder med negativ påvirkning på arbeidsmiljøet	91
6.5	Oslo tingrett 2018-05-28 (TOSLO-2018-46625) – Fagdirektør i forsikring med negativ påvirkning	92
6.6	Valdres tingrett 2017-10-27 (TVALD-2017-59831) – Rådmann sagt opp i prøvetid pga. samarbeidsproblemer og manglende initiativ ...	93
6.7	Borgarting lagmannsrett 2017-02-16 (LB-2016-78074) – T-banefører med ordrenekt	94
6.8	Frostating lagmannsrett 2017-01-06 (LF-2016-105138) – Ubehøvlet lærer i barneskolen	95
6.9	Oslo tingrett 2016-05-24 (TOSLO-2015-203184) – Lite fleksibel juridisk direktør i bank	96
6.10	Borgarting lagmannsrett 2016-10-28 (LB-2016-110511) – IT-sjef i Yara ble vurdert som ikke tilstrekkelig kompetent	97
6.11	Oslo tingrett 2015-11-30 (TOSLO-2015-472) – Høyskolekonsulent ble vurdert som ikke faglig dyktig nok	99
6.12	Oslo tingrett 2015-02-10 (TOSLO-2014-118324) – Butikkmedarbeider med upassende oppførsel	100
6.13	Oslo tingrett 2015-06-22 (TOSLO-2014-196619) – Renholder med dårlig arbeidsytelse, forsentkomming og skoft – prinsipputtalelser ..	102
6.14	Gulating lagmannsrett 2013-07-15 (LG-2012-160159) – Direktør i helseforetak hadde ikke kontroll på økonomien og var illojal	104
6.15	Gulating lagmannsrett 2015-06-10 (LG-2014-197037) – Kundeveileder i bilfirma klarte ikke oppgavene og bedriftens dataverktøy	106

6.16	Borgarting lagmannsrett 2013-03-13 (LB-2012-158782) – Kontorleder på museum gjorde en rekke feil	108
6.17	Agder lagmannsrett 2010-04-30 (LA-2009-189015-2) – Teamleder på julebord med krenkende atferd	109
6.18	Hålogaland lagmannsrett 2010-03-26 (LH-2009-173393) – Resepsjonist rotet med nøklene	110
6.19	Borgarting lagmannsrett 2007-06-18 (LB-2006-171727) – Lagerarbeider med 14 tilfeller av forsentkomming	112
6.20	Gulating lagmannsrett 2007-05-02 (LG-2006-120562) – Butikkmedarbeider med slurv i arbeidet – prinsipputtalelser	113
6.21	Borgarting lagmannsrett 2006-11-06 (LB-2004-15694) – Assistentlege anmeldte sykehuset for bl.a. korrupsjon	115
6.22	Agder lagmannsrett 2004-09-08 (LA-2003-13327) – Kirkeverge fylte ikke stillingen og samarbeidet ikke tilstrekkelig med arbeidsgiver	116
6.23	Gulating lagmannsrett 2000-06-14 (LG-1999-1358 – RG-2001-99) – Elektroingeniør med manglende prioriteringer og negativ opptreden og mobbing	118
6.24	Hålogaland lagmannsrett 2000-12-20 (LH-2000-458) – Flyver i Widerøe oppfylte ikke kvalifikasjonskravene	119
6.25	Borgarting lagmannsrett 1997-06-02 (LB-1996-993) – Skolevaktmester manglet orden og samarbeidsevner	121
6.26	Bergen byrett 1993-08-30 (RG-1994-632) – Mekaniker med mange forsentkomminger	123
6.27	Drammen byretts dom 1992-05-15 (RG-1993-158) – Lagerarbeider var dårligere kvalifisert enn andre i en nedbemanningssituasjon	124
6.28	Høyesterett 1987-05-06 (Rt-1987-562) – Bestyrer på gamlehjem var lite til stede og lite tilgjengelig – prinsipputtalelser	125
6.29	Trondheim byrett 1985-05-08 (RG-1985-1064) – Synshemmet hjelpemann klarte ikke å fylle stillingen	127
6.30	Oppsummering og kort analyse – sakene om manglende arbeidsytelse og hvor arbeidsgiver i det vesentlige vant frem	128
7	Avgjørelser om manglende arbeidsytelse der arbeidstaker i det vesentlige vant frem	130
7.1	Innledning	130
7.2	Borgarting lagmannsrett 2019-10-07 (LB-2019-74520) – Montørleder sagt opp pga. mangelfull kompetanse innen IKT – prinsipputtalelser	130
7.3	Agder lagmannsrett 2019-03-13 (LA-2018-147152) – Lærekontrakt innen betong – kjæresten til sjefens datter	135
7.4	Eidsivating lagmannsrett 2018-09-21 (LE-2018-110025) – Renholder fikk stå i stillingen	137
7.5	Agder lagmannsrett 2017-11-10 (LA-2017-30027) – Møtebooker med dårlige resultater – prinsipputtalelser	138
7.6	Eidsivating lagmannsrett 2016-12-06 (LE-2016-56135) – Selger oppsagt i prøvetid med fravær bl.a. etter at katten hennes var død	140

7.7	Agder lagmannsrett 2016-11-11 (LA-2016-81222) – Oppsigelse i prøvetiden av butikksjef pga. manglende interesse for arbeidet	142
7.8	Frostating lagmannsrett 2016-06-06 (LF-2015-192595) – Langtransportsjåfør sagt opp pga. brudd på kjøre- og hviletidsbestemmelser	143
7.9	Borgarting lagmannsrett 2016-02-08 (LB-2014-177306) – Markedssjef hos turoperatør ble avskjediget for ordrenekt og manglende arbeidsytelse	145
7.10	Frostating lagmannsrett 2016-03-15 (LF-2015-168758) – Ansatt i barnehage- og botjenesten ble feilaktig funnet ikke kvalifisert for andre stillinger	146
7.11	Oslo byfogdembete 2010-12-21 (TOBYF-2010-118020) – Generalsekretær i forbund fikk arbeide i oppsigelsestid – beskyldt for instruksbrudd	148
7.12	Gulating lagmannsrett 2009-11-24 (LG-2009-44247) – Bergingeniør med samarbeidsproblemer	149
7.13	Agder lagmannsrett 2009-10-19 (LA-2009-24944) – Ansatt med lederfunksjoner i bilutleiefirma slet med administrative oppgaver . . .	151
7.14	Gulating lagmannsrett 2006-12-20 (LG-2005-183540) – Forsinket materialforvalter – dom med prinsipputtalelser	153
7.15	Borgarting lagmannsrett 2004-12-20 (LB-2004-7399) – Lærer med påstått dårlig klasseledelse – omplasseringsplikt	156
7.16	Eidsivating lagmannsrett 1996-01-19 (LE-1995-768-2, RG-1996-1664) – Pakkemedarbeider med feil under pakkingen – prinsipputtalelser	158
7.17	Eidsivating lagmannsrett 1995-07-10 (LE-1995-768, RG-1996-202) – Lagerarbeiders rett til å stå i stilling og både arbeide og motta lønn	159
7.18	Oppsummering og kort analyse – sakene om manglende arbeidsytelse og hvor arbeidstaker i det vesentlige vant frem	162
8	Avgjørelser om illojalitet der arbeidsgiver i det vesentlige vant frem . .	165
8.1	Innledning	165
8.2	Borgarting lagmannsrett 2020-09-01 (LB-2019-182643) – Servitør på restaurant beskyldt for å holde opplysninger fra forrige arbeidsforhold skjult	165
8.3	Borgarting lagmannsrett 2020-03-09 (LB-2019-119893) – Tannlegeassistent overleverte tannlegens notater om intern konflikt til motpart og dermed motarbeidet egen arbeidsgiver	166
8.4	Frostating lagmannsrett 2020-03-02 (LF-2019-167204) – Eiendomsmeidler i konkurranse med arbeidsgiver i oppsigelsestiden – prinsipputtalelser	167
8.5	Borgarting lagmannsrett 2020-03-02 (LB-2019-143505) – Prosjektleder i russtiftelse tok ut penger på arbeidsgivers kort og kjøpte narkotika	168
8.6	Gulating lagmannsrett 2019-12-20 (LG-2019-16857) – Daglig leder i barnehage trakasserte ansatt	168

8.7	Oslo tingrett 2019-01-15 (TOSLO-2018-78174) – Professor med uakseptabel og alkoholpåvirket opptreden i bl.a. sosiale medier	169
8.8	Haugaland tingrett 2018-12-14 (THAUG-2018-77652) – Selger overførte kundelister til sin private fildisk i strid med arbeidsgivers interesser	169
8.9	Oslo tingrett 2018-05-28 (TOSLO-2018-46625) – Fagdirektør med negativ påvirkning på arbeidsmiljøet	170
8.10	Kristiansand tingrett 2018-03-05 (TKISA-2017-125815) – Selger innen anleggsmaskiner blandet egne næringsinteresser med arbeidsgivers interesser	171
8.11	Hålogaland lagmannsrett 2018-01-05 (LH-2017-92603) – Avdelingsingeniør i kommune tok ikke korrektiver og var vanskelig å samarbeide med	171
8.12	Borgarting lagmannsrett 2017-12-19 (LB-2017-22924) – Finansrådgiver oppdaterte ikke arbeidsgiver om eget arbeid	172
8.13	Borgarting lagmannsrett 2017-09-25 (LB-2017-35146) – Politimann med usaklige og nedsettende politiske ytringer på Facebook	173
8.14	Borgarting lagmannsrett 2017-07-07 (LB-2017-5716) – Prest uten førerkort etter promillekjøring lot som om han hadde førerkort	174
8.15	Hålogaland lagmannsrett 2017-03-31 (LH-2016-164451) – Illojal lærer med samarbeidsvansker brøt taushetsplikt	175
8.16	Frostating lagmannsrett 2016-12-27 (LF-2016-110710) – Daglig leder i barnehage informerte ikke styret og fulgte ikke opp pålegg . .	175
8.17	Gulating lagmannsrett 2016-12-08 (LG-2015-81139-2) – Tre kjørelærere startet kjøreskole i konkurranse med forrige arbeidsgiver	176
8.18	Oslo tingrett 2016-10-07 (TOSLO-2016-94182) – Renholder manipulerte rustest	176
8.19	Øst-Finnmark tingrett 2016-07-11 (TOSFI-2015-166605-2) – Lærer i løpende konflikt og med offentlige uttalelser med taushetsbelagte opplysninger	177
8.20	Oslo tingrett 2016-07-07 (TOSLO-2016-32553) – Godsekspeditør kom stadig for sent	178
8.21	Borgarting lagmannsrett 2016-02-01 (LB-2015-48782) – Kassabetjening solgte tollfrie varer om bord i strid med kasseinstruks	179
8.22	Borgarting lagmannsrett 2015-05-28 (LB-2014-158515) – Tillitsbrudd – ambulansesjåfør meldte seg ikke ledig for nye oppdrag	179
8.23	Oslo tingrett 2015-05-28 (TOSLO-2014-188459) – Generalsekretær forholdt seg til det tidligere istedenfor det nye styret i foreningen	180
8.24	Hålogaland lagmannsrett 2015-03-19 (LH-2014-161428) – Flykaptein misbrukte arbeidsgivers kredittkort	181
8.25	Borgarting lagmannsrett 2014-12-08 (LB-2014-20688) – Tidligere daglig leder brøt med konkurranseklausul	181

8.26	Eidsivating lagmannsrett 2014-06-27 (LE-2013-189982)	
	– To lærere brukte skolens materiell privat	182
8.27	Sør-Trøndelag tingrett 2013-12-03 (TSTRO-2013-60629-2)	
	– Kvalitetsleder ved kyllingfabrikk la ikke frem tilstrekkelige opplysninger om tidligere regelbrudd	182
8.28	Gulating lagmannsrett 2013-11-12 (LG-2013-160509)	
	– Arbeidstaker tok to kanner diesel fra arbeidsgiver	183
8.29	Agder lagmannsrett 2013-06-12 (LA-2012-56160)	
	– Markedssjef lastet ned konkurransesensitive data	183
8.30	Hålogaland lagmannsrett 2013-04-15 (LH-2012-202052)	
	– Drosjesjåfør med brysk oppførsel og annen jobb	184
8.31	Gulating lagmannsrett 2012-11-09 (LG-2011-177110)	
	– Tannlege drev «butikk i butikken»	185
8.32	Borgarting lagmannsrett 2012-10-16 (LB-2012-8687)	
	– Mellomleder truet underordnet	185
8.33	Næringslivets Konkurranseutvalg 2012-06-26 (NKU-2012-4)	
	– Prosjektkoordinator bisto med å rekruttere ansatte fra egen arbeidsgiver	186
8.34	Borgarting lagmannsrett 2012-02-22 (LB-2011-82741)	
	– Overlege med lange restanser	186
8.35	Tønsberg tingrett 2012-02-06 (TTONS-2011-148116)	
	– Daglig leder på travbane brøt kontrollrutiner	187
8.36	Hålogaland lagmannsrett 2011-08-12 (LH-2011-22044)	
	– Tillitsvalgt avskjediget pga. ordrenekt – prinsipputtalelser	188
8.37	Høyesteretts ankeutvalg 2011-06-30 (Rt-2011-1011) – Professor med utilbørlige brev, e-poster og ordrenekt – prinsipputtalelser	188
8.38	Frostating lagmannsrett 2011-06-14 (LF-2010-187639)	
	– Distriktsleder i asfaltbedrift truet ledelsen med bl.a. Konkurransetilsynet	190
8.39	Gulating lagmannsrett 2011-05-26 (LG-2010-203925)	
	– Flyvertinne forlot standbyvakt uten godkjenning	190
8.40	Oslo tingrett 2011-05-10 (TOSLO-2010-100138)	
	– Sjefredaktør konkurrerte med arbeidsgiver i oppsigelsestiden	191
8.41	Gulating lagmannsrett 2011-02-09 (LG-2010-73279) – Daglig leder med konkurrerende virksomhet i oppsigelsestiden	192
8.42	Gulating lagmannsrett 2010-06-11 (LG-2009-159867)	
	– Tidligere byggmester hadde ikke kostnadskontroll	193
8.43	Borgarting lagmannsrett 2010-03-25 (RG-2010-488)	
	– Daglig leder i mediebedrift drev konkurrerende virksomhet	193
8.44	Kristiansand tingrett 2008-09-03 (TKISA-2008-118969)	
	– Seks ansatte sa opp sine stillinger for overgang til konkurrent og begynte å rekruttere andre ansatte	194
8.45	Gulating lagmannsrett 2008-06-25 (LG-2007-180718)	
	– Barnehagebestyrer godtok avskjed, og krav om erstatning fikk ikke medhold	195

8.46	Valdres tingrett (TVALD-2007-169211) – Tidligere administrerende direktør på sluttavtale bisto en part i oppkjøpsprosess mot tidligere arbeidsgiver	196
8.47	Oslo tingrett 2008-03-03 (TOSLO-2007-154090) – Fratrådt administrerende direktør i mediebedrift gikk ut i media mot tidligere arbeidsgiver (Nettby-saken)	196
8.48	Borgarting lagmannsrett 2007-03-16 (LB-2006-164251) – Utviklingsingeniør publiserte artikler i strid med arbeidsgivers interesser	197
8.49	Agder lagmannsrett 2006-10-11 (LA-2006-71768) – To ledere startet ny virksomhet i konkurranse med arbeidsgiver – prinsipputtalelser om overgang til annen arbeidsgiver	198
8.50	Borgarting lagmannsrett 2006-11-06 (LB-2004-15694) – Assistentlege med grunnløse beskyldninger mot ledere ved sykehuset	199
8.51	Oslo tingrett 2006-09-29 (TOSLO-2006-69817) – Salgssjef neglisjerte krav til ukentlige rapporter	200
8.52	Oslo tingrett 2006-06-26 (TOSLO-2004-78614) – Direktør i konkurranse mot egen arbeidsgiver	201
8.53	Gulating lagmannsrett 2006-01-27 (LG-2005-86158) – Journalist i P4 i opposisjon til ledelsen – forholdet til ytringsfriheten	201
8.54	Borgarting lagmannsrett 2005-11-14 (LB-2004-57689) – Førstesekretær på skole begikk ordrenekt, men mente selv han var varsler	202
8.55	Gulating lagmannsrett 2005-06-03 (LG-2004-14258) – To ansatte i et reklamebyrå startet konkurrerende virksomhet og rekrutterte ansatte	203
8.56	Agder lagmannsrett 2004-12-20 (LA-2004-8128) – Pakkearbeider med beskyldninger mot kollega om kjærlighetsforhold	204
8.57	Høyesterett 2003-12-04 (Rt-2003-1702) – Pilot brøt selskapets sikkerhetsregler – prinsipputtalelser	204
8.58	Høyesterett 2003-11-17 (Rt-2003-1614) – Overingeniør med grunnløse anklager mot annet selskap i konsernet – prinsipputtalelser	205
8.59	Borgarting lagmannsrett 2002-11-04 (LB-2001-780) – Aksjemegler med negativ omgangsform	206
8.60	Høyesterett 2001-12-04 (Rt-2001-1589) – Driftskonsulent misbrukte internettlinje – prinsipputtalelser	207
8.61	Oslo tingrett 2002-09-11 (TOSLO-2001-5835) – Produktsjef i X startet konkurrerende firma	208
8.62	Borgarting lagmannsrett 2001-12-19 (LB-2001-1420) – Sogneprest ville ikke samarbeide og erklærte prost og biskop uønsket i prestegjeldet	208
8.63	Høyesterett 2001-11-01 (Rt-2001-1362) – Adjunkt i videregående skole med mangelfulle samarbeidsevner – prinsipputtalelser	209

8.64	Borgarting lagmannsrett 2001-09-21 (LB-2001-2523) – Sivilagronom avskjediget fra forskningsinstitutt pga. konkurrerende virksomhet	210
8.65	Frostating lagmannsrett 2001-04-30 (RG-2001-1276) – Dr.ing. ble nedbemannet pga. manglende samarbeidsevner	211
8.66	Borgarting lagmannsrett 2001-02-12 (LB-2001-199) – Direktør ville ikke følge pålegg fra styret	211
8.67	Borgarting lagmannsrett 2000-12-11 (LB-2000-1599) – Bussjåfør med drapstrusler mot lønningssjefen	212
8.68	Borgarting lagmannsrett 1998-03-09 (LB-1997-780) – Redaktør i X fikk endrede oppgaver etter offentlig kritikk mot ledelsen	213
8.69	Borgarting lagmannsrett 1998-08-27 (LB-1998-2320) – IT-medarbeider med samarbeidsproblemer og trussel	214
8.70	Frostating lagmannsrett 1998-04-24 (LF-1997-771) – Mellomleder hos stålgrossist motarbeidet ledelsen	214
8.71	Gulating lagmannsrett 1997-10-13 (LG-1997-79-2) – Journalist med sterke uttalelser mot arbeidsgiver i radioprogram . .	215
8.72	Høyesterett 1997-06-30 (Rt-1997-1128) – Daglig leder med økonomiske problemer som han søkte å skjule – prinsipputtalelser . .	215
8.73	Høyesterett 1996-11-04 (Rt-1996-1401) – Sekretær i alarmselskap i konkurranse med arbeidsgiver – prinsipputtalelser	216
8.74	Hålogaland lagmannsrett 1996-03-06 (LH-1995-353) – Rekvisitør og verneombud gikk offentlig ut mot teatersjefen	217
8.75	Gulating lagmannsrett 1995-04-10 (LG-1995-380) – Bussjåfør i konkurranse med egen arbeidsgiver	217
8.76	Eidsivating lagmannsrett 1994-02-17 (LE-1994-175) – Avisbud med pengeutpresning mot arbeidsgiver	218
8.77	Høyesterett 1993-03-23 (Rt-1993-300) – Markedsdirektør med manglende informasjon til arbeidsgiver – prinsipputtalelser	218
8.78	Oslo byrett 1994-11-08 (RG-1995-1282) – Manisk-depressiv lektor med underskriftskampanje mot arbeidsgiver	219
8.79	Næringslivets Konkurransutvalg 1992-09-03 (NKU-1992-10) – To selgere i verktoysselskap startet konkurrerende virksomhet i oppsigelsestiden og overtok viktig agentur	219
8.80	Høyesterett 1990-06-07 (Rt-1990-607) – To ledere i konkurranse mot arbeidsgiver i oppsigelsestiden (Viking-Askim AS) – sentral prinsippavgjørelse	220
8.81	Eidsivating lagmannsrett 1990-03-06 (LE-1990-72) – Personalsjef gikk ut mot virksomheten i media	221
8.82	Eidsivating lagmannsrett 1988-09-16 (NAD-1988-1016) – Eiendomsmegler startet konkurrerende virksomhet og rekrutterte ansatte fra arbeidsgiver før oppsigelsen	221
8.83	Næringslivets Konkurransutvalg 1988-08-29 (NKU-1988-4) – Avdelingsleder sa opp, startet konkurrerende virksomhet og rekrutterte ansatte	222

8.84	Trondheim byrett 1988-08-08 (NAD-1988-910) – Sjømann gikk i media ut mot tidligere arbeidsgiver etter oppsigelse og mistet fortrinnsrett til stilling	222
8.85	Sarpsborg byrett 1988-02-12 (NAD-1988-367) – Selger aktivt engasjert i konkurrerende virksomhet i oppsigelsestiden	223
8.86	Skien og Porsgrunn byrett 1987-11-25 (NAD-1987-1024) – Daglig leder i videobutikk med ugyldig sluttavtale pga. illojalitet ved å ha tatt kopi av kundeliste	224
8.87	Næringslivets Konkurransesvalg 1987-06-01 (NKU-1987-4) – Tre ledere i sikkerhetsselskap startet konkurrerende foretak og rekrutterte ansatte	224
8.88	Holt herredsrett 1987-05-22 (NAD-1987-563) – To snekkere truet arbeidsgiver etter lønnsoppgjøret	225
8.89	Næringslivets Konkurransesvalg 1987-03-23 (NKU-1986-16) – Ansatte i maskinfirma med konkurrerende virksomhet i oppsigelsestiden	225
8.90	Næringslivets Konkurransesvalg 1986-06-09 (NKU-1986-5) – Disponent innen kosmetikk prøvde å rekruttere ansatte hos arbeidsgiver til sitt nye firma	226
8.91	Arbeidsretten 5-3-1986 (ARD-1986-39) – Tillitsvalgt gikk offentlig ut mot bedriften med gale opplysninger	227
8.92	Holt herredsrett 1984-10-29 (NAD-1984-317) – Driftsleder innga i hemmelighet bud i konkurranse med egen arbeidsgiver	227
8.93	Næringslivets Konkurransesvalg 1984-08-27 (NKU-1983-13) – Tre betrodde medarbeidere startet konkurrerende virksomhet – forløperen til Viking-Askim-dommen (Rt-1990-607)	228
8.94	Høyesterett 1983-12-15 (Rt-1983-1481) – Renovasjonsarbeider drev egen virksomhet i konkurranse med kommunen, avskjed etter 6 måneder – prinsipputtalelser	229
8.95	Høyesterett 1982-12-16 (Rt-1982-1729) – Lektor med raseuttalelser – prinsipputtalelser	230
8.96	Næringslivets Konkurransesvalg 1980-01-28 (NKU-1979-12) – Avdelingsleder gikk over til konkurrent – tekniske installasjoner til skip og offshore	230
8.97	Høyesterett 1974-10-15 (Rt-1974-990) – Sjøfører oppsagt pga. manglende billettering – prinsipputtalelser	231
8.98	Høyesterett 1965-08-28 (Rt-1965-763) – Bokholder hadde ført to beløp feil og forklarte seg uriktig – prinsipputtalelser	231
8.99	Oppsummering – avgjørelser om illojalitet der arbeidsgiver i det vesentlige vant frem	232
8.99.1	Type stilling og det subjektive element	233
8.99.2	Aktive konkurransehandlinger mot arbeidsgiver	233
8.99.3	Opposisjon mot arbeidsgivers styringsrett, instruksbrudd og advarsler	234
8.99.4	Uærlighet og trusler	234
8.99.5	Aktivt rekruttere ansatte til konkurrerende virksomhet under ansettelsestiden	235

8.99.6	Lovstridige, skadelige eller andre illojale ytringer	235
8.99.7	Kollektive aksjoner	235
8.99.8	Negativ påvirkning på arbeidsmiljøet og manglende samarbeidsevner	236
8.99.9	Plikt til åpenhet eller informasjonsplikt til arbeidsgiver	236
8.99.10	Andre illojale handlinger	236
8.99.11	Sammenfatning	236
9	Avgjørelser om illojalitet der arbeidstaker i det vesentlige vant frem	238
9.1	Innledning	238
9.2	Høyesterett 2021-03-18 (HR-2021-605-A) – Servitør hadde gitt villedende informasjon om seg selv før ansettelsen	238
9.3	Borgarting lagmannsrett 2021-01-11 (LB-2019-148851-2) – Ansatte i prosjektorbedrift beskyldt for å ha tatt med bedriftshemmeligheter fra forrige arbeidssted	239
9.4	Sogn og Fjordane tingrett 2019-06-24 (TSOFT-2019-29103) – To ansatte i kiosk på ferge beskyldt for å ha svartet kioskens renommé	240
9.5	Borgarting lagmannsrett 2019-04-08 (LB-2017-199024) – Daglig leder innen oljeservice startet egen virksomhet	241
9.6	Sivilombudsmannens uttalelse 2019-10-10 (SOM-2018-4777) – Lærer med kritiske kommentarer av politisk karakter på Facebook	242
9.7	Sunnmøre tingrett 2018-11-20 (TSUMO-2018-116455) – Selger i bilfirma sagt opp for påståtte instruksbrudd	242
9.8	Hammerfest tingrett 2018-11-16 (THAFE-2018-105959-2) – Produksjonsarbeider stemplet inn for kollega	243
9.9	Agder lagmannsrett 2018-10-19 (LA-2018-13876) – Bygningsingeniør sagt opp etter e-post til konkurrent om mulighet for ansettelse – prinsipputtalelser om overgang til annen arbeidsgiver	243
9.10	Bergen tingrett 2018-10-01 (TBERG-2016-158018) – Lærling ble ansett som en belastning for arbeidsmiljøet og avtalen hevet	244
9.11	Jæren tingrett 2018-09-10 (TJARE-2018-33823) – Salgssjef avskjediget etter negativ omtale av arbeidsgiver overfor kunde	245
9.12	Borgarting lagmannsrett 2018-03-22 (LB-2017-45903) – Installatør i elektrikerfirma avskjediget pga. konkurrerende virksomhet	246
9.13	Borgarting lagmannsrett – 2018-01-31 (LB-2016-173293) – Helikopterinstruktør beruset på kurs på bakken	247
9.14	Frostating lagmannsrett 2017-04-03 (LF-2016-162818) – Resepsjonist formidlet konfidensiell informasjon og bidro til konflikter	247
9.15	Gulating lagmannsrett 2016-12-13 (LG-2016-42805-2) – Seksjonsleder endringsoppsagt og startet konkurrerende virksomhet	248
9.16	Hålogaland lagmannsrett 2017-01-13 (LH-2016-64735) – Leder for elevboliger trenerte pålegg fra ledelsen	248

9.17	Oslo tingrett 2015-12-16 (TOSLO-2015-106354)	
	– Daglig leder ved seniorsenter med noen samarbeidsproblemer . . .	249
9.18	Næringslivets Konkurransutvalg 2015-12-03 (NKU-2015-9)	
	– Forsikringsmeglere overførte kundeinformasjon til egen privat e-postboks – prinsipputtalelser om bedriftshemmelighet	249
9.19	Gjøvik tingrett 2015-10-01 (TGJOV-2015-48421)	
	– Butikkmedarbeider videreformidlet rykter om at ledelsen hadde begått straffbare handlinger	250
9.20	Trondenes tingrett 2014-12-24 (TTRES-2014-120627)	
	– Avdelingsleder i låsselskap avskjediget pga. mistanke om konkurrerende virksomhet – prinsipputtalelser om overgang til annen arbeidsgiver	251
9.21	Borgarting lagmannsrett 2014-11-07 (LB-2014-55459)	
	– Lydtekniker leide ut egne mikrofoner under arbeid for arbeidsgiver i strid med retningslinjer	251
9.22	Borgarting lagmannsrett 2014-11-07 (LB-2013-207759)	
	– Daglig leder avskjediget etter påstand om manglende åpenhet og illojale handlinger	252
9.23	Borgarting lagmannsrett 2014-10-03 (LB-2012-174330)	
	– Anleggsdirektør i X beskyldt for konkurrerende virksomhet	253
9.24	Drammen tingrett 2014-05-05 (TDRAM-2013-177440)	
	– Kursutvikler mistenkt for konkurrerende virksomhet og rekruttering av ansatte	253
9.25	Borgarting lagmannsrett 2014-01-13 (LB-2013-67417)	
	– Administrerende direktør ga økonomisk informasjon til utenforstående gruppe	255
9.26	Oslo tingrett 2013-12-19 (TOSLO-2013-175458) – Salgssjef i bruktbilfirma i konkurrerende virksomhet under permittering	255
9.27	Bergen tingrett 2013-07-11 (TBERG-2012-162233) – Renholder på sykehjem beskyldt for tyveri som ikke kunne bevises	256
9.28	Hålogaland lagmannsrett 2012-12-17 (RG-2012-1667)	
	– Sjøkaptein beskyldt for negativ ledelse	257
9.29	Gulating lagmannsrett 2012-09-21 (LG-2011-177466)	
	– Ung elektriker beskyldt for svart arbeid	257
9.30	Drammen tingrett 2012-04-27 (TDRAM-2012-57774)	
	– Tidligere leder rekrutterte ansatte	258
9.31	Borgarting lagmannsrett 2012-03-16 (RG-2012-374)	
	– Permittert sivilingeniør tok stilling hos konkurrent under permitteringen – prinsipputtalelser	259
9.32	Høyesterett 2011-12-13 (Rt-2011-1674) – Kabinansatt byttet vakt uten å gi beskjed – prinsipputtalelser	260
9.33	Hålogaland lagmannsrett 2011-11-04 (LH-2011-81291)	
	– Revisor i interkommunalt selskap varslet gjennom faglig kritikk – prinsipputtalelser	260
9.34	Borgarting lagmannsrett 2011-03-14 (LB-2010-77918)	
	– Produksjonssjef på iskremfabrikk beskyldt for ordrenekt	261

9.35	Sivilombudsmannens uttalelse 2010-04-15 (SOM-2009-2770) – Rådgiver ved helsesenter skrev om van Goghs selvmord og fikk en advarsel	262
9.36	Agder lagmannsrett 2009-12-14 (LA-2009-120233) – Markedssjef innen bygningsstein avskjediget for manglende åpenhet om pant på et varelager	263
9.37	Agder lagmannsrett 2009-11-02 (LA-2009-57115) – Helgeavløser i kommune hadde varslet om kritikkverdige forhold og ble utestengt . .	263
9.38	Rana tingrett 2009-05-18 (TRANA-2008-195100) – Anleggsarbeider og tillitsvalgt oppsagt pga. påståtte pliktbrudd . . .	264
9.39	Borgarting lagmannsrett 2008-09-01 (LB-2007-64453) – Eiendomsmegler ville ha med kolleger til konkurrent – sak i grenseland	264
9.40	Borgarting lagmannsrett 2008-06-16 (LB-2007-137797) – Treningsinstruktør gikk over til konkurrerende virksomhet og informerte kunder – prinsipputtalelser	265
9.41	Hålogaland lagmannsrett 2007-09-18 (LH-2007-30884) – Ansatt i klekkeri kunne komme i konkurranse med arbeidsgiver og var åpen om forholdet	266
9.42	Sivilombudsmannens uttalelse. Dato ikke oppgitt. (SOMB-2007-32) – Rektor var kritisk til kommunens omorganisering av oppvekstsektoren og fikk advarsel	266
9.43	Hålogaland lagmannsrett 2006-06-16 (LH-2006-33392) – Salgssjef innen møbler gikk over til konkurrerende virksomhet . . .	267
9.44	Sivilombudsmannens uttalelse 2006. Dato ikke oppgitt. (SOMB-2006-12, 2006 S 79) – Miljøarbeider ytret seg sterkt kritisk mot egen arbeidsplass og fikk advarsel	268
9.45	Oslo tingrett 2005-12-15 (TOSLO-2005-9295) – Salgskonulent ble oppfattet å konkurrere med arbeidsgiver gjennom eksterne foredrag og nettside	269
9.46	Oslo tingrett 2005-09-29 (LB-2005-83871 og deretter TOSLO-2004-99016) – Varsling av kritikkverdige forhold i SBS og gjengjeldelse (Monsen-dommen)	270
9.47	Høyesterett 2005-04-22 (Rt-2005-518) – Instruksstridig nedlasting på dataanlegg – prinsipputtalelser	271
9.48	Eidsivating lagmannsrett 2004-11-17 (LE-2004-9754) – Servitør med påståtte samarbeidsproblemer og feildisponering av pantekasse	271
9.49	Eidsivating lagmannsrett 2003-12-02 (LE-2003-26) – Avdelingsleder i handelsbedrift tok med tre andre over til konkurrerende virksomhet – prinsipputtalelser	272
9.50	Oslo tingrett 2003-10-17 (TOSLO-2003-3724) – Avdelingsleder innen tregulv ble avskjediget under mistanke om konkurrerende virksomhet	272
9.51	Borgarting lagmannsrett 2003-06-10 (LB-2002-3586) – Kommunens bygningsjef med samarbeidsproblemer	273

9.52	Borgarting lagmannsrett 2002-11-12 (LB-2001-3790) – Dataingeniør anklaget navngitte ledere i et annet selskap for straffbare forhold	273
9.53	Eidsivating lagmannsrett 2002-11-11 (RG-2003-268) – Økonomisjef, tidligere straffedømt for underslag, informerte ikke ny arbeidsgiver – prinsipputtalelser	274
9.54	Gulating lagmannsrett 2002-03-05 (RG-2002-780) – Kokk kritiserte ledelsen i anonymt avisinnlegg	275
9.55	Borgarting lagmannsrett 2002-02-18 (LB-2001-1993) – Driftsleder beskyldt for å ha brutt retningslinjer og arbeidsavtale	275
9.56	Borgarting lagmannsrett 2001-02-15 (LB-2000-791) – Parkeringsvakt med påstått instruksbrudd	276
9.57	Næringslivets Konkurransesutvalg 1999-10-12 (NKU-1999-12) – Business manager tok med seg kunnskap over i konkurrerende virksomhet og vant anbud	277
9.58	Frostating lagmannsrett 2000-10-23 (LF-2000-136) – Lærer kritisert for manglende samarbeidsevner	277
9.59	Eidsivating lagmannsrett 1999-07-02 (LE-1998-279) – To ledende ansatte i markisefirma avskjediget etter påstått instruksbrudd	278
9.60	Borgarting lagmannsrett 1998-06-19 (RG-1999-427) – Samboere eide konsulentfirma sammen og kom i konkurranse etter samlivsbrudd	279
9.61	Frostating lagmannsrett 1998-12-07 (LF-1998-684) – Drosjesjåfør i X kommune oppsagt pga. opptreden mot passasjer og påstått instruksbrudd	280
9.62	Hålogaland lagmannsrett 1999-08-13 (LH-1999-264) – To sveisere avskjediget for ordrenekt	280
9.63	Hålogaland lagmannsrett 1998-05-19 (LH-1997-889) – Legesekretær var skjødesløs med egen helse	281
9.64	Gulating lagmannsrett 1998-02-27 (LG-1997-754) – Kontorsjef i translørfirma beskyldt for å ikke varsle om negativ økonomisk utvikling	281
9.65	Agder lagmannsrett 1997-12-09 (RG-1998-1274) – Revisjonsmedarbeider gikk til konkurrent	282
9.66	Borgarting lagmannsrett 1997-11-14 (LB-1997-139) – Distriktssjef i batteribedrift ville ikke flytte	282
9.67	Høyesterett 1997-01-29 (Rt-1997-58) – Arbeidsgiver med ærekrenkende uttalelser mot arbeidstaker – prinsipputtalelser	283
9.68	Borgarting lagmannsrett 1997-04-04 (RG-1998-86) – Lærer på Kristelig Gymnasium med ny kjæreste i strid med skolens grunnregler	284
9.69	Borgarting lagmannsrett 1995-11-25 (LB-1995-2739) – Selger beskyldt for underslag	284
9.70	Gulating lagmannsrett 1994-12-29 (RG-1995-887) – Arbeidsleder i vernet bedrift bisto konkurrent med anbud på kompostbinger	285

9.71	Eidsivating lagmannsrett 1994-12-12 (LE-1994-1246) – Stallmester avskjediget etter uoverensstemmelser mv.	285
9.72	Asker og Bærum herredsrett 1992-04-30 (TAHER-1991-410) – Systemkonsulent avskjediget etter uoverensstemmelse med kollega	286
9.73	Eidsivating lagmannsrett 1991-11-21 (LE-1991-2457) – Kongressvertinne avskjediget pga. annet arbeid under sykefravær	287
9.74	Høyesterett 1988-11-04 (Rt-1988-1188) – Baransatte på hotell nektet å ta opplæring på nytt kassaregistersystem – prinsipputtalelser	287
9.75	Eidsivating lagmannsrett 1988-06-06 (LE-1987-334) – Bankfunksjonær anklaget for uregelmessigheter	288
9.76	Hålogaland lagmannsrett 1988-03-04 (NAD-1988-467) – Kafémedarbeider ble avskjediget blant annet pga. klesplagg (skinnskjørt) i strid med klesinstruks	288
9.77	Eidsivating lagmannsrett 1987-06-12 (RG-1988-231) – Yrkeshemmet i vernet bedrift varslet om arbeidsmiljø saker	289
9.78	Asker og Bærum herredsrett 1987-06-29 (NAD-1987-723) – Avskjed av fem tillitsvalgte på aldershjem etter bl.a. uttalelser til pressen	289
9.79	Oslo byrett 1987-06-17 (NAD-1987-629) – Daglig leder skulle over til konkurrent og ble beskyldt for å rekruttere ansatte	290
9.80	Oslo namsrett, kjennelse 1987-02-25 (TOBYF-1987-90) – Administrerende direktør startet konkurrerende virksomhet og rekrutterte ansatte	291
9.81	Arbeidsretten 1986-11-21 (ARD-1986-189) – To tillitsvalgte avskjediget etter uttalelser i mediene	291
9.82	Asker og Bærum herredsrett 1985-09-18 (RG-1986-366) – Dørmonter arbeidet også for konkurrent	292
9.83	Eidsivating lagmannsrett 1984-05-04 (RG-1984-1019) – Kartkonstruktør hadde arbeidet for konkurrent	292
9.84	Asker og Bærum herredsrett 1984-04-11 (NAD-1986-189) – Teknisk direktør innen seismikk gikk over til konkurrent	293
9.85	Arbeidsretten 1975-06-10 (ARD-1975-55) – Krav om fjerning av to tillitsvalgte fordi de hadde gått ut mot ledelsen i mediene	293
9.86	Høyesterett 1960-03-05 (Rt-1960-371) – Sivilingeniør avskjediget etter forespørsel om innlevering av eget anbud i konkurranse mot arbeidsgiver	294
9.87	Høyesterett 1959-09-26 (Rt-1959-900) – Sveiser beskyldt for å ha arbeidet for mye ved siden av ordinær jobb – prinsipputtalelser	295
9.88	Oppsummering – avgjørelser om illojalitet der arbeidstaker i det vesentlige vant frem	295
	9.88.1 Bevisbyrde og saksbehandling	295
	9.88.2 Det subjektive element	296
	9.88.3 Type stilling og ansiennitet	296

9.88.4	Betydningen av det frie arbeidsmarked samt rekruttering av ansatte	296
9.88.5	Åpenhet og informasjon	297
9.88.6	Negativt arbeidsmiljø og varsler	297
9.88.7	Instruksbrudd, ordrenekt m.m.	298
9.88.8	Erfaring, knowhow og bedriftshemmeligheter	298
9.88.9	Ytringsfrihet, rykter, advarsler	298
9.88.10	Konkurrerende virksomhet	299
9.88.11	Sammenfatning	299
10	Maler for innkallinger, oppsigelse eller avskjed	301
10.1	Oppsigelse i prøvetiden	301
10.1.1	Innkalling til oppfølgingsmøte – prøvetid	302
10.1.2	Innkalling til drøftingsmøte etter arbeidsmiljøloven § 15-1 – prøvetid	302
10.1.3	Referat fra drøftingsmøte – prøvetid	303
10.1.4	Oppsigelseskort innenfor prøvetiden	303
10.2	Mangelfull arbeidsytelse	304
10.2.1	Innkalling til oppfølgingsmøte – mangelfull arbeidsytelse	304
10.2.2	Innkalling til drøftingsmøte etter arbeidsmiljøloven § 15-1 – mangelfull arbeidsytelse	305
10.2.3	Referat fra drøftingsmøte – mangelfull arbeidsytelse	305
10.2.4	Oppsigelseskort ved mangelfull arbeidsytelse	306
10.2.5	Forhandlingsprotokoll – manglende arbeidsytelse	307
10.3	Mistanke om illojalitet	308
10.3.1	Innkalling til oppfølgingsmøte – illojalitet	308
10.3.2	Innkalling til drøftingsmøte etter arbeidsmiljøloven § 15-1 – illojalitet	308
10.3.3	Referat fra drøftingsmøte – illojalitet	309
10.3.4	Oppsigelseskort ved illojalitet	310
10.3.5	Forhandlingsmøte etter oppsigelsen – illojalitet	311
10.3.6	Avskjedsbrev ved illojalitet	312
11	Næringslivets Konkurransutvalg – vedtekter	313
	Litteratur	316
	Domsregister	318
	Stikkordregister	326